

РЕШЕНИЕ

№ 33267

гр. София, 11.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 15.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **6087** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр. с чл. 85, ал. 1 и чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на А. А. А. с ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С., против решение № 2856/31.03.2025 г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.
В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, поради противоречие с материалния закон и допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Жалбоподателят счита, че анализът на изложената в решението обстановка в С. е формален и не кореспондира с личната му бежанска история, както и че административният орган превратно е тълкувал и не е съобразил предвижданията на решение на съда на ЕС от 17 февруари по дело С-465/07. Счита, че са налице основателни опасения за живота и сигурността му, ако се завърне в С., поради което са налице предпоставките по смисъла на закона за предоставяне на международна закрила. Излага твърдения, че административният акт не е надлежно мотивиран. Моли съда да отмени обжалваното решение на председателя на ДАБ – МС със законните последици за това.
Ответникът - председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение, не изпраща представител в откритото по делото съдебно заседание.
Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба, вх. № ПМЗ-В-953/12.12.2024 г., за международна закрила, подадена от жалбоподателя до ДАБ при МС. На същия ден е съставен регистрационен лист, в който е отразено, че кандидатът е гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., етническа принадлежност - арабин, религия – мюсюлманин сунит, семейно положение - неженен. Самоличността му е установена въз основа на декларация, на основание чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, тъй като той не е представил документ, удостоверяващ самоличността му.

Кандидатът е запознат срещу подпис на 12.12.2024 г. с указания относно реда за подаване на международна закрила, който ще следва, за правата и задълженията на чужденците, търсещи международна закрила както и допълнение към тях. Запознат е още срещу подпис на същата дата и с информация за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ, както и с информация за обработване на лични данни на чужденци, търсещи закрила.

С писмо рег. № УП-7352/16.12.2024 г. на ДАБ при МС, началник отдел „ПМЗ - кв. В.“ е изискал от Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-2087 от 06.02.2025 г. и.ф.директорът на специализирана дирекция „М“ - ДАНС, уведомява председателя на ДАБ при МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

С кандидата е проведено интервю, отразено в протокол № УП 7352 от 27.02.2025 г. В хода на производството жалбоподателят заявява, че за пръв път е напуснал е С. през ноември месец 2024 г. и нелегално преминал в Турция, където останал един месец. Влязъл в България нелегално през месец декември 2024 г. от Турция. Тръгнал е пеша за [населено място] и тъй като нямал връзка с трафиканта, сам се е предал в районното. Заявява, че не е бил арестуван и осъждан никога, че не е имал проблеми заради етническата си принадлежност или религията си. Не е участвал във въоръжени групировки, политически партии и партийни групировки. Последно е живял в [населено място], обл. И.. В С. са останали да живеят родителите му, двамата му братя и трите му сестри. Учил е до 11 клас и не е работил. Заявява, че не е служил и не е получавал призовка официално. Заявява, че Д. А. искат да го присъединят към тях и да вземат дома на чичо му, а Х. Т. А. искат да го арестуват, защото е против тази групировка. Заявява и че е заплашван от непознати хора от групировката Х. Т. А.. Напуснал е С. заради войната и проблемите в С..

Със становище рег. № УП7352/26.03.2025 г. е предложено на председателя на ДАБ при МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на А. А. А..

С оспореното в настоящото производство решение № 2856/31.03.2025 г. председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на А. А. А..

Приел е, че за кандидата не са налице предпоставки за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като в представената бежанска история не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Приел е, че сирийският гражданин не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. Посочил е, че кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективния и обективния елемент за прилагане на цитираната правна норма. Заключил е, че твърденията на молителя не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ, както и риск от бъдещо такова.

Въз основа на събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от кандидата бежанска история, административният орган е заключил, че не може да се приеме, че сирийският гражданин е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че е заплашен от изтезание или унизително отнасяне или наказание, поради което не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. По отношение на основанията по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за обстановката в С., изложена в справка с вх. № МД-02-159/14.03.2025 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ при МС и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., както и тълкуването на понятието „посегателство“ в чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, административният орган е приел, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С. и не във всички части на страната е налице безогледно насилие. Председателят на ДАБ при МС е направил преценка, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С., според решението, не е изключително, поради което е приел и искането за предоставяне на хуманитарен статут за неоснователно.

Като част от административната преписка е представена справка, изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в Сирийската арабска република към 14.03.2025 г., с вх. № МД-02-159/14.03.2025 г.

В хода на съдебното обжалване от ответника не са представени допълнително справки, изготвени от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС.

От така приетото за установено, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ при МС, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

Заповедта е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила. От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. Относно предоставяне на статут на бежанец, съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е

изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване, посочени в закона.

В настоящия случай правилно ответникът, изхождайки от фактите от изнесената пред него бежанска история, възприема извод за липса на такова преследване, което да се обосновава по някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В бежанската история няма нито един обоснован фактически довод за проявен спрямо оспорвания акт на преследване от страна на официалните власти в С., която се явява страната по произход за търсещия закрила. В проведеното интервю той изрично заявява, че не е бил арестуван, осъждан. Декларираното от него, че е бил заплашван от групировката Х. Т. А., уточнявайки от непознати хора по телефона, не е подкрепено с доказателства във връзка с това твърдение. Самият той заявява и, че не търсен и не е получавал призовка за армията официално, за да го вземат в армията. В действителност в бежанската история няма доводи за такова релевантно преследване, нито се обосновава наличие на реална опасност от бъдещо такова в страната му на произход по някоя от причините, които се сочат в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

В проведеното интервю той изрично заявява, че не е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., за да не ходи в армията, както и заради проблемите в С.. Семейството му-майка му, баща му, двамата му братя и трите му сестри - живеят необезпокоявано в С.. От събраните доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ- МС е отказал на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от ЗУБ да предостави на жалбоподателя статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено,

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай жалбоподателят е напуснал доброволно, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква „в“ от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 /Meki E. and Noor E. vs Straatssecretaris van J. /на разширен състав на Съда на

Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за Сирийската арабска република на директора на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Съдът цени тези източници на информация като неопровергани доказателства и официални документи по смисъла на чл. 176, ал. 1 от ГПК относно изнесените в същите факти за ситуацията в С., предвид издаването им от специализирани органи по засегнатите в същите въпроси.

В тази насока следва да се отчете и фактът, че самият жалбоподател не споделя конкретни обстоятелства, които да са представлявали непосредствената заплаха за живота и сигурността му в С..

В случая се установява от представените справки, че след като жалбоподателят е напуснал С. в страната са настъпили сериозни общественополитически промени. Според представената към административната преписка справка МД-02-159/14.03.2025 г., на 27 ноември 2024 г. различни бунтовнически групи под ръководството на ислямската група „Х. Т. ал Ш.“ (Н. Т. al-Sham, HTS), заедно с подкрепяни от Турция милиции, започват настъпление към региони под правителствен контрол и успяват да превземат големи територии. На 8 декември 2024 г. водените от HTS бунтовници обявяват, че са влезли ви в Д. и са освободили задържаните в най- известния затвор в страната. Б. А. се е оттеглил, отлетял е за Русия, където е получил убежище, а лидерът на HTS е пристигнал в Д.. На 09 декември 2024 г. бунтовниците заявяват, че техните сили са близо до

установяване на пълен контрол над Д..

Според представената справка представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната. Военен персонал на бившия режим, лица, призовани за задължителна служба, се явяват в центрове за уреждане на статута в голяма численост в дните, откакто „Х. Т. ал Ш.“ обявява обща амнистия. На 21 декември 2024 г. Сирийският вестник Al W. съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. с подали заявления за уреждане на статута си в центрите в осем провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от "крепостите" на бившия режим в провинциите Л. и Т..

На 19 декември 2024 г. генералният секретар на ООН А. Г. говори пред репортери, потвърждавайки ангажимента на ООН да подкрепя С.

От представената пред органа справка № МД-02-159/14.03.2025 г. се установява още в бюлетина на ВКБООН от 07 март 2025 г. се посочва, че по данни на Комисариата към 06 март 2025 г. около 301 967 души са се завърнали в С., през съседните държави от началото на декември 2024 г. В допълнение близо 885 294 души, които дотогава са разселени в С., се завръщат по домовете си. В статия на BBC News от 09 март 2025 г. се посочва, че лидерът на С. А. ал Ш. обещава да потърси отговорност на всеки, замесен в нараняване на цивилни след дни на сблъсъци, при които се твърди, че сирийските сили за сигурност са убили стотици цивилни от алаутското религиозно малцинство. На 13 март 2025 г. временният президент на С. подписва конституционна декларация, обхващаща петгодишен преходен период, която урежда разделението на властите, съдебната независимост и гарантира правата на жените, свободата на изразяване и свободата на медиите.

От изложените данни следва, че не са налице данни ситуацията в С. да сочи на наличие на „вътрешен въоръжен конфликт“ по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т. е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки цивилен, намиращ се на тази територия, сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство. Т. е. не се доказва наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата или на част от територията на Сирийската арабска република, който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (С.) по тълкуването на чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83 ЕО (отм.). В самото решение също има изложени доводи в насока степента на насилие в С. и специфичното положение на жалбоподателя. Въпреки наличието на безредици в някои региони, включително въоръжени сблъсъци обстановката не достига до наличието на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т. е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки цивилен намиращ се на тази територия сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство.

Разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от ЗУБ уточнява, че тежките посегателства, изброени в ал. 1 на същата норма, могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Освен че административният орган не е длъжен да извършва преценка и излага изрични мотиви относно чл. 9, ал. 2 от ЗУБ, то и регламентираното в тази алинея уточнение е пряко свързано с ал. 1, по която в процесното решение е извършена надлежна преценка.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални. При липса

на други противопоставими доказателства, които да оборват фактическите изводи на ответника, съдът не може да обосновава извод за основателност на молбата за предоставяне на статут на сирийския гражданин по реда на чл. 9 от ЗУБ. Още повече, че на съда служебно му е известно, с оглед представените по други дела, актуални справки за Сирийската арабска република на директора на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС, че към настоящия момент не са налице данни ситуацията в С. да сочи на наличие на „вътрешен въоръжен конфликт“ по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Ситуацията в С. непрекъснато се подобрява, макар и да е наситена с динамични събития.

Не се установява да са налице и основания, визирани в чл. 9, ал. 6 и ал. 8 от ЗУБ, за да се приема извод за предоставяне на такъв статут.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът „nonrefoulement“ (забрана за връщане). Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република България Закон за убежището и бежанците (чл. 4, ал. 3). Установено е че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Тези факти не се оспорват от жалбоподателя, който и в проведеното интервю е заявил, че е напуснал страната си на произход заради войната и проблемите в С.. Ето защо, след като завръщането на жалбоподателя няма да застраши неговите живот и здраве и няма да го постави в опасност от изтезания или нечовешко отношение, не е нарушен и принципът „nonrefoulement“. Освен това следва да се има предвид и че, както посочва и ВКБООН, забраната за връщане, предвидена в чл. 33, параграф 1 от Конвенцията от 1951 г., сама по себе си не предполага право на лицето да получи убежище в определена държава.

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход, като данните от справка на ДАБ съвпадат с отразеното в решението на председателя на ДАБ при МС. Изводите на председателя на ДАБ при МС, че по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил законосъобразно решение.

Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 6-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. А. с ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С., против решение № 2856/31.03.2025 г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

